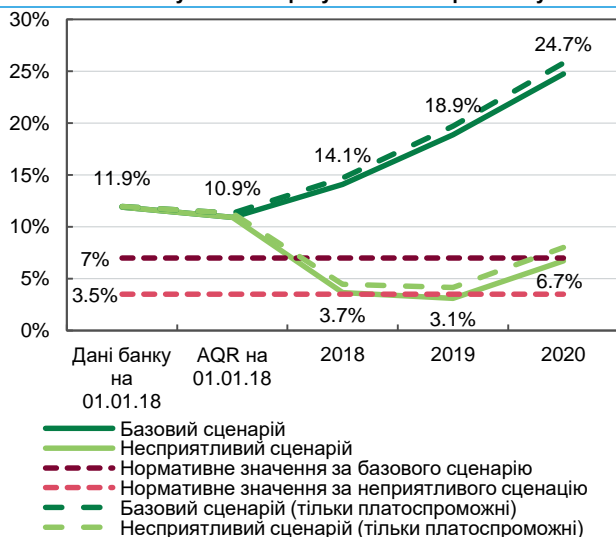

У 2018 році НБУ провів стрес-тестування найбільших банків України. Його загальні принципи та результати описані в тематичному матеріалі “Стрес-тестування банків України” у випуску [ЗФС](#) за грудень 2018 року. У цьому звіті публікуються результати стрес-тестування для окремих банків. Більшість банків, для яких виявлено потребу в збільшенні капіталу, вже вжили заходів для часткового або повного її покриття. Переважно потреба в капіталі визначалась несприятливим макроекономічним сценарієм і вона має бути повністю покрита до кінця 2019 року. НБУ й надалі здійснюватиме оцінку якості активів та стрес-тестування найбільших фінустанов, щоб виявити рівень системних ризиків для капіталу банків.

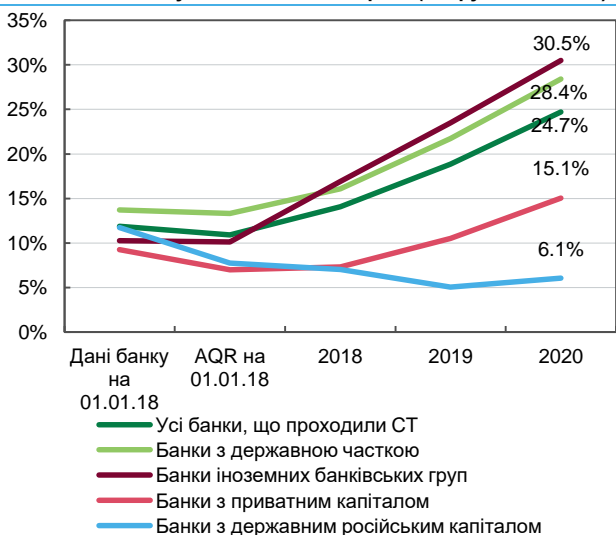
Графік 1. Середньозважені оцінки нормативу достатності основного капіталу банків за результатами стрес-тестування*

* Зважено за обсягом активів, зважених на ризик, у кожний із років.

Джерело: НБУ.

Графік 2. Середньозважені оцінки нормативу достатності основного капіталу за базовим сценарієм (за групами банків)

Джерело: НБУ.

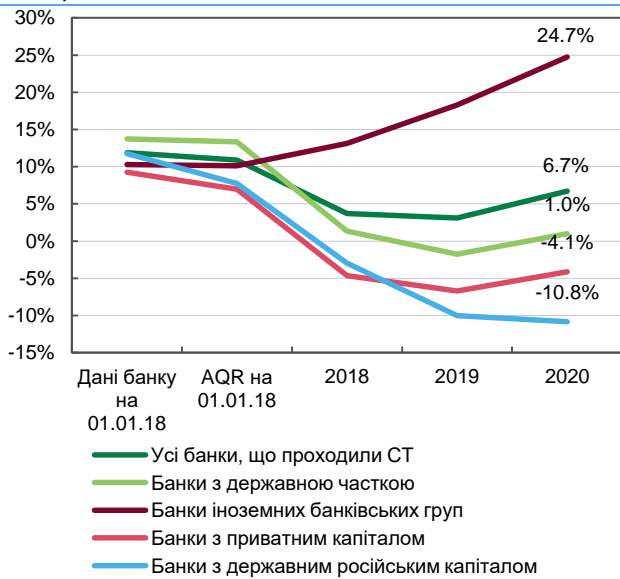
Стрес-тестування проходили 24 банки, які загалом становлять більше 94% активів банківської системи. Результати оцінювання за базовим та несприятливим сценаріями не є прогнозами фінансових показників. Сценарії розроблено таким чином, щоб виявити вплив основних ризиків на діяльність банку за поточного його стану.

Результати стрес-тестування потрібно інтерпретувати обережно і виключно в контексті ключових припущень, які лягли в основу моделі. По-перше, припускається, що баланс банків є статичним, тобто на нього впливають лише зміна якості активів та зміна обмінного курсу. На практиці окремі банки зростають досить стрімко, а тому їхні баланси вже суттєво відрізняються від балансів на дату стрес-тестування. По-друге, припускається капіталізація поточних прибутків у всьому прогностичному періоді. На практиці банки часто приймають рішення про розподіл отриманого прибутку між акціонерами.

У середньому достатність основного капіталу за базового сценарію зростає в прогностичному періоді майже на 13 в. п. до 24.7%. Вісім фінустанов потребували збільшення капіталу для досягнення мінімального необхідного рівня достатності в перший прогностичний рік за базовим сценарієм. Один із цих банків – ВТБ Банк – у листопаді було визнано неплатоспроможним. Більшість банків є достатньо прибутковими в прогностичному періоді, а їхній загальний рівень капіталу зростає.

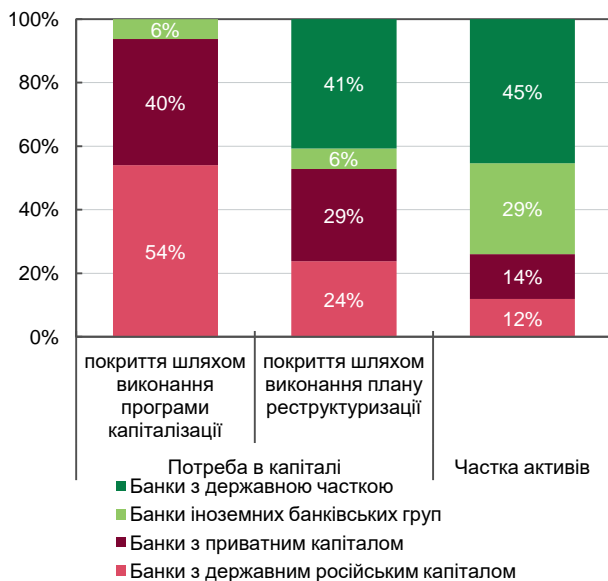
Результати стрес-тестування різняться за групами банків. Під час оцінювання якості активів (asset quality review, AQR) показник достатності основного капіталу знизився тільки для приватних банків та банків під контролем Російської Федерації. За базовим сценарієм спостерігається зростання достатності основного капіталу майже всіх груп банків, проте різними темпами. Найпомітніше зростає достатність основного капіталу іноземних банків. Тільки для банків із державним

Графік 3. Середньозважені оцінки нормативу достатності основного капіталу за несприятливим сценарієм (за групами банків)

Джерело: НБУ.

Графік 4. Потреба в капіталі та за групами банків

Джерело: НБУ.

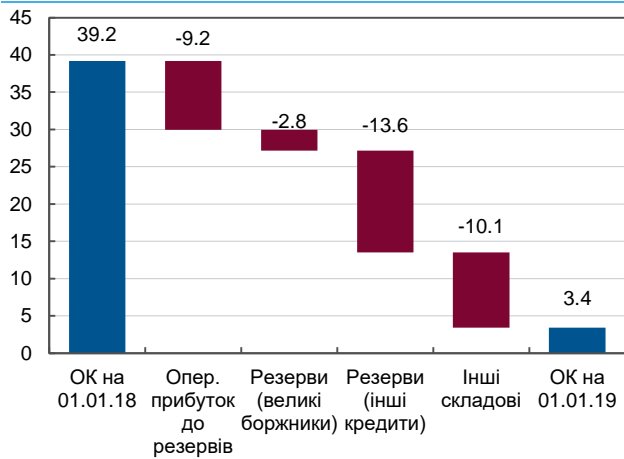
російським капіталом достатність основного капіталу опускається нижче граничного рівня 7%.

За несприятливого сценарію для майже половини банків капітал знижується нижче за граничний рівень. Загальний кумулятивний вплив гіпотетичної кризи на основний капітал становить майже 9 в. п. достатності основного капіталу, він знижується до 3.1% у трирічному прогнозованому періоді.

За несприятливим сценарієм для банків усіх груп, крім іноземних, спостерігалось зниження основного капіталу. Найсуттєвіше його скорочення очікувано виникло у перший рік прогнозного періоду стрес-тестування. Незначне відновлення капіталу відбувалося тільки на третій рік стресу. Глибина просідання капіталу внаслідок гіпотетичної кризи є майже однаковою для державних та приватних банків. За рахунок вищого початкового рівня державні банки зберігають у середньому додатний капітал. Водночас для приватних банків середній рівень достатності стає від'ємним (еквівалент 6% достатності основного капіталу).

Потреба (нестача) капіталу виникає тоді, коли розрахункові значення нормативів банків хоча б у один з років прогнозного горизонту опускались нижче встановлених граничних рівнів (7% для базового і 3.5% для несприятливого сценаріїв). Потреба в капіталі, встановлена за результатами оцінювання, у перший рік базового сценарію має бути покрита шляхом виконання програми капіталізації до кінця березня 2019 року. Потреба, яка визначається за несприятливого сценарію, покривається за рахунок виконання планів реструктуризації до кінця 2019 року. Загальна сума потреби в капіталі банків становить 42.1 млрд грн, для платоспроможних банків – 34.7 млрд грн, з них шляхом виконання програми капіталізації має бути покрито 2.8 млрд грн. Досі НБУ верифікував та підтвердив заходи банків на суму 15 млрд грн. Частина заходів, здійснених банками наприкінці 2018 року, буде врахована пізніше, після верифікації їхнього впливу на капітал.

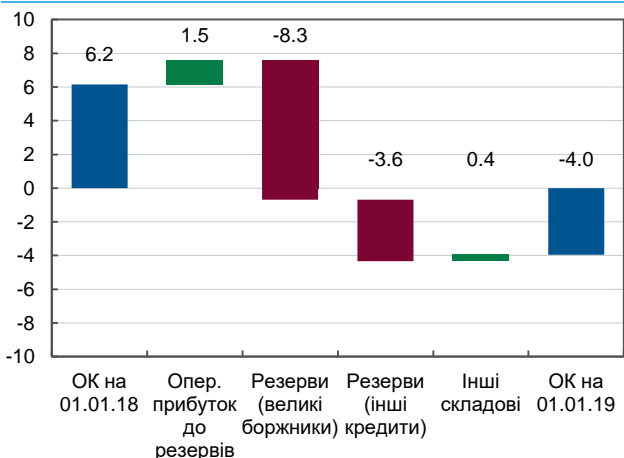
Графік 5. Чинники зміни основного капіталу (ОК) банків з державною часткою за несприятливим сценарієм, млрд грн

* Вплив інших складових включає перекласифікацію статей основного і додаткового капіталу.

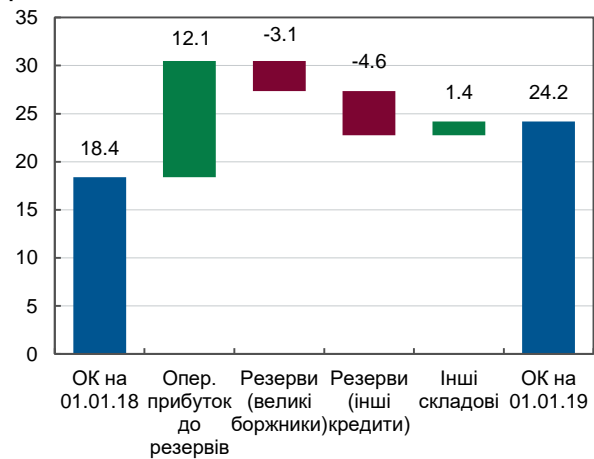
Джерело: НБУ.

Графік 7. Чинники зміни основного капіталу (ОК) банків з приватним капіталом за несприятливим сценарієм, млрд грн

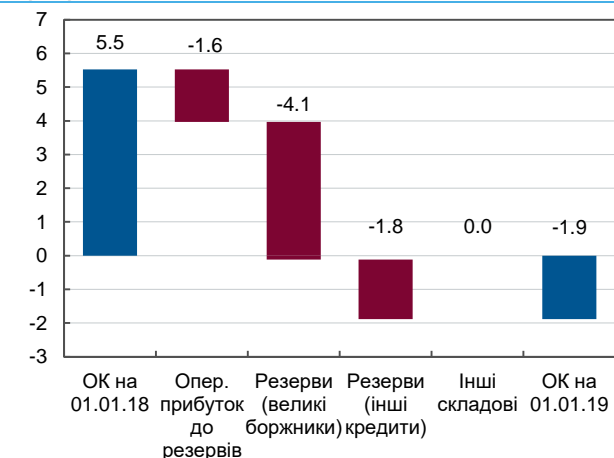
Джерело: НБУ.

Графік 6. Чинники зміни основного капіталу (ОК) банків іноземних банківських груп за несприятливим сценарієм, млрд грн

Джерело: НБУ.

Графік 8. Чинники зміни основного капіталу (ОК) банків з державним російським капіталом за несприятливим сценарієм, млрд грн

Джерело: НБУ.

Таблиця 1. Середньозважені оцінки нормативів достатності капіталу банків за результатами стрес-тестування

Показник	Дані банку на 01.01.18	AQR на 01.01.18	За базовим макроекономічним сценарієм			За несприятливим макроекономічним сценарієм		
			1-й	2-й	3-й	1-й	2-й	3-й
			прогноznий рік			прогноznий рік		
H2	15.5%	14.4%	17.8%	22.2%	27.9%	5.3%	4.2%	8.7%
H3	11.9%	10.9%	14.1%	18.9%	24.7%	3.7%	3.1%	6.7%
Зміна H2 до даних банку на 01.01.18, в. п.	0.0	-1.2	2.2	6.7	12.3	-10.2	-11.4	-6.9
Зміна H3 до даних банку на 01.01.18, в. п.	0.0	-1.0	2.2	7.0	12.8	-8.2	-8.7	-5.2

Джерело: НБУ.

Результати стрес-тестування в розрізі банків

Таблиця 2. Основний капітал банків України за результатами стрес-тестування, млн грн

Банк	Дані банку на 01.01.18	AQR на 01.01.18	За базовим макроекономічним сценарієм			За несприятливим макроекономічним сценарієм		
			2018	2019	2020	2018	2019	2020
А-Банк	356	308	1 046	1 673	2 295	734	1 097	1 657
Альфа-Банк	2 725	2 439	2 448	3 393	4 918	-881	-1 192	-103
Банк інвестицій та заощаджень	531	-92	-127	-144	-112	-696	-855	-943
Восток	448	448	496	540	592	161	27	-43
ВТБ	995	-1 447	-2 533	-3 506	-4 427	-4 243	-5 880	-7 333
Ідея Банк	218	218	899	1 468	2 061	814	1 220	1 743
Кредит Дніпро	802	640	-271	-646	-991	-1 226	-1 978	-2 621
Креді Агріколь Банк	1 910	1 910	3 571	4 987	6 477	3 154	4 358	5 723
Кредобанк	880	883	1 769	2 306	2 896	1 490	1 957	2 576
Мегабанк	511	356	-264	-607	-626	-1 206	-2 163	-2 395
ОТП Банк	2 444	2 444	4 352	5 567	6 857	3 189	4 032	5 178
Ощадбанк	10 344	9 122	12 640	14 411	18 192	1 064	-3 807	-3 663
Південний	1 742	1 742	1 843	1 983	2 471	-611	-1 319	-1 105
Приватбанк	17 889	19 400	17 800	27 420	38 298	4 848	4 445	9 611
Прокредит	1 509	1 509	2 810	3 766	4 741	2 401	3 226	4 137
Промінвестбанк	3 139	2 236	1 565	1 298	1 314	483	-121	-135
ПУМБ	2 799	2 256	2 189	4 108	6 447	-1 300	-835	1 092
Райффайзен Банк Аваль	5 139	5 139	9 741	14 838	19 941	9 332	14 368	19 658
Сбербанк	4 740	4 735	5 729	5 539	7 162	1 880	65	1 079
Таскомбанк	735	735	1 382	1 969	2 579	813	1 101	1 568
Укргазбанк	5 143	5 068	5 620	7 021	8 526	3 046	3 134	4 105
Укресімбанк	6 223	5 590	7 119	9 328	11 673	-5 557	-8 130	-7 567
Укрсиббанк	3 840	3 840	4 870	6 109	7 406	4 691	5 961	7 386
Універсал	413	-247	-229	-189	-149	-631	-736	-761

Джерело: НБУ.

Таблиця 3. Регулятивний капітал банків України за результатами стрес-тестування, млн грн

Банк	Дані банку на 01.01.18	AQR на 01.01.18	За базовим макроекономічним сценарієм			За несприятливим макроекономічним сценарієм		
			2018	2019	2020	2018	2019	2020
А-Банк	454	349	1 047	1 674	2 297	736	1 099	1 659
Альфа-Банк	4 269	3 935	3 969	4 944	6 189	-881	-1 192	-104
Банк інвестицій та заощаджень	560	-92	-127	-144	-112	-696	-855	-943
Восток	660	616	562	601	652	244	53	-43
ВТБ	1 057	-1 447	-2 533	-3 506	-4 427	-4 243	-5 880	-7 333
Ідея Банк	436	436	996	1 549	2 125	931	1 320	1 823
Кредит Дніпро	898	736	-271	-647	-991	-1 226	-1 979	-2 621
Креді Агріколь Банк	3 670	3 526	4 545	5 815	7 090	4 421	5 490	6 595
Кредобанк	1 411	1 392	1 878	2 415	3 005	1 602	2 069	2 687
Мегабанк	675	521	-264	-607	-626	-1 206	-2 163	-2 395
ОТП Банк	3 234	3 287	4 352	5 567	6 857	3 189	4 032	5 178
Ощадбанк	14 055	12 833	16 401	18 232	21 453	2 072	-3 865	-3 720
Південний	2 102	1 996	1 947	2 066	2 533	-654	-1 361	-1 147
Приватбанк	17 569	19 366	26 760	36 379	47 258	9 263	8 456	18 570
Прокредит	1 944	1 918	2 810	3 766	4 741	2 401	3 226	4 137
Промінвестбанк	3 946	2 997	2 327	2 060	2 076	965	-122	-136
ПУМБ	3 519	2 977	2 813	4 636	6 878	-1 307	-842	1 523
Райффайзен Банк Аваль	9 488	9 322	10 159	15 255	20 358	9 754	14 790	20 080
Сбербанк	5 361	4 852	5 846	5 656	7 279	1 996	129	1 195
Таскомбанк	1 213	1 179	1 740	2 333	2 946	1 257	1 572	2 060
Укргазбанк	5 310	5 229	5 767	7 167	8 673	3 198	3 287	4 258
Укресімбанк	10 360	9 434	11 088	12 643	14 282	-5 563	-8 135	-7 573
Укрсиббанк	6 231	6 170	5 303	5 913	7 149	5 333	5 787	7 129
Універсал	413	-247	-229	-189	-149	-631	-736	-761

Джерело: НБУ.

Таблиця 4. Нормативи адекватності основного капіталу банків України за результатами стрес-тестування, %

Банк	Дані банку на 01.01.18	AQR на 01.01.18	За базовим макроекономічним сценарієм			За несприятливим макроекономічним сценарієм		
			2018	2019	2020	2018	2019	2020
А-Банк	10.7	9.1	27.9	44.2	60.7	20.5	30.8	44.9
Альфа-Банк	6.7	6.0	6.6	9.1	13.1	-2.2	-3.0	-0.3
Банк інвестицій та заощаджень	18.0	-4.0	-5.8	-6.7	-5.1	-33.5	-41.2	-45.8
Восток	8.4	8.5	9.5	10.3	11.2	2.8	0.5	-0.7
ВТБ	7.8	-14.9	-32.7	-46.5	-59.4	-93.4	-163.2	-255.2
Ідея Банк	7.7	7.6	31.4	51.2	71.8	28.4	43.0	60.3
Кредит Дніпро	11.4	9.3	-4.8	-11.5	-17.6	-22.3	-36.1	-47.9
Креді Агріколь Банк	10.1	10.1	17.5	24.4	31.6	15.5	21.4	27.9
Кредобанк	9.8	9.9	19.7	25.5	32.0	16.2	21.1	27.2
Мегабанк	6.6	4.7	-3.7	-8.8	-8.9	-16.4	-31.0	-33.7
ОТП Банк	11.8	11.7	20.9	26.6	32.7	15.7	19.9	25.5
Ощадбанк	13.8	12.3	16.9	19.6	24.3	1.6	-6.1	-6.0
Південний	8.6	8.6	9.3	10.1	12.5	-2.9	-6.2	-5.1
Приватбанк	17.6	18.0	21.4	33.1	46.1	6.7	6.4	13.8
Прокредит	11.2	11.2	20.8	27.7	34.7	16.9	22.4	28.3
Промінвестбанк	12.5	9.2	6.9	5.7	5.8	2.4	-0.6	-0.7
ПУМБ	9.4	7.7	8.3	15.7	24.5	-4.9	-3.2	4.2
Райффайзен Банк Аваль	10.6	10.6	20.0	30.2	40.5	18.3	27.9	37.7
Сбербанк	12.5	12.6	15.4	15.4	19.7	4.9	0.2	3.0
Таскомбанк	6.9	6.9	12.9	18.2	23.7	7.1	9.5	13.3
Укргазбанк	13.5	13.4	15.1	18.8	22.8	7.8	7.9	10.2
Укресімбанк	8.4	7.5	9.6	12.6	15.7	-7.5	-10.9	-10.1
Укрсиббанк	14.0	13.8	17.8	22.2	27.0	17.2	21.8	27.0
Універсал	14.6	-11.1	-10.6	-8.8	-7.1	-31.3	-38.5	-41.3

Джерело: НБУ.

Таблиця 5. Нормативи адекватності регулятивного капіталу банків України за результатами стрес-тестування, %

Банк	Дані банку на 01.01.18	AQR на 01.01.18	За базовим макроекономічним сценарієм			За несприятливим макроекономічним сценарієм		
			2018	2019	2020	2018	2019	2020
А-Банк	13.6	10.3	27.9	44.2	60.7	20.5	30.9	44.9
Альфа-Банк	10.6	9.8	10.6	13.3	16.5	-2.2	-3.0	-0.3
Банк інвестицій та заощаджень	19.0	-4.0	-5.8	-6.7	-5.1	-33.5	-41.2	-45.8
Восток	12.4	11.6	10.8	11.4	12.3	4.2	0.9	-0.7
ВТБ	8.3	-14.9	-32.7	-46.5	-59.4	-93.4	-163.2	-255.2
Ідея Банк	15.4	15.2	34.7	54.0	74.1	32.5	46.5	63.1
Кредит Дніпро	12.8	10.7	-4.8	-11.5	-17.6	-22.3	-36.1	-48.0
Креді Агріколь Банк	19.4	18.6	22.3	28.4	34.5	21.7	26.9	32.2
Кредобанк	15.7	15.5	20.9	26.7	33.2	17.4	22.3	28.4
Мегабанк	8.7	6.9	-3.7	-8.8	-8.9	-16.4	-31.0	-33.7
ОТП Банк	15.7	15.8	20.9	26.6	32.7	15.7	19.9	25.5
Ощадбанк	18.8	17.3	22.0	24.8	28.6	3.1	-6.1	-6.1
Південний	10.4	9.9	9.8	10.5	12.8	-3.1	-6.4	-5.3
Приватбанк	17.3	18.0	32.2	43.9	56.9	12.8	12.1	26.6
Прокредит	14.4	14.2	20.8	27.7	34.7	16.9	22.4	28.3
Промінвестбанк	15.8	12.4	10.3	9.1	9.1	4.7	-0.6	-0.7
ПУМБ	11.8	10.2	10.7	17.7	26.1	-4.9	-3.3	5.8
Райффайзен Банк Аваль	19.5	19.1	20.8	31.1	41.4	19.2	28.8	38.5
Сбербанк	14.2	12.9	15.7	15.8	20.0	5.2	0.4	3.3
Таскомбанк	11.3	11.0	16.2	21.5	27.1	11.0	13.5	17.4
Укргазбанк	14.0	13.8	15.5	19.2	23.2	8.2	8.3	10.6
Укрексімбанк	13.9	12.7	15.0	17.1	19.2	-7.5	-10.9	-10.1
Укрсиббанк	22.7	22.2	19.3	21.5	26.0	19.5	21.2	26.0
Універсал	14.6	-11.1	-10.6	-8.8	-7.1	-31.3	-38.5	-41.3

Джерело: НБУ.

Таблиця 6. Сума потреби (нестачі) у капіталі за результатами оцінки стійкості банку в поточному році, млн грн

Банк	Усього	Покриття потреби (нестачі) у капіталі шляхом виконання:			
		програми капіталізації до 01 квітня 2019 року		плану реструктуризації до 31 грудня 2019 року	
		усього	з урахуванням здійснених банком заходів	усього	з урахуванням здійснених банком заходів
А-Банк	0	0	0	0	0
Альфа-Банк	2 697	387	0	2 697	1 051
Банк інвестицій та заощаджень	1 046	345	0	1 046	1 046
Восток	294	0	0	294	0
ВТБ	7 451	3 283	неплатоспроможний	7 451	неплатоспроможний
Ідея Банк	0	0	0	0	0
Кредит Дніпро	2 846	739	0	2 846	2 078
Креді Агріколь Банк	0	0	0	0	0
Кредобанк	0	0	0	0	0
Мегабанк	2 688	840	611	2 688	2 266
ОТП Банк	0	0	0	0	0
Ощадбанк	6 209	0	0	6 209	1 558
Південний	2 281	33	0	2 281	169
Приватбанк	0	0	0	0	0
Прокредит	0	0	0	0	0
Промінвестбанк	946	24	0	946	599
ПУМБ	2 231	0	0	2 231	0
Райффайзен Банк Аваль	0	0	0	0	0
Сбербанк	1 631	0	0	1 631	0
Таскомбанк	0	0	0	0	0
Укргазбанк	0	0	0	0	0
Укрексімбанк	10 973	0	0	10 973	10 973
Укрсиббанк	0	0	0	0	0
Універсал	853	470	0	853	0
Усього	42 146	6 120	611	42 146	19 739

Джерело: НБУ.